

БЕКІТЕМІН
Директордың ОӘЖ
жөніндегі орынбасары
_____Абирова М.А.
«_____» _____ 2023 ж

**«ОФТАЛЬМОЛОГИЯДАҒЫ ФАРМАКОТЕРАПИЯ» ПӘНІНІҢ ОҚУ ЖҰМЫС
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Мамандығы 09140200 «Мед оптика»

Біліктілігі 4S09140202 «Оптикометрист»

Курс: 2

Семестр: 4

Бақылау формасы: емтихан

Жалпы еңбек сыйымдылығы, барлығы сағ/кредит саны KZ - 72/3

Аудиторлық - 26

Практикалық - 46

Алматы, 2023 ж.

«Офтальмологиядағы фармакотерапия» пәнінің жұмыс бағдарламасын
құрастырушы _____ Отарғалиева М..О.

Мамандығы 09140200 «Мед оптика», біліктілігі 4S09140202 «Оптикометрист»
мамандығы үшін оқу жұмыс бағдарламасы негізінде құрастырылған

Жұмыс бағдарламасы «Фармация және медико-техникалық пәндер» бөлімінің ЦӘК
отырысында талқыланып ұсынылды.

Хаттама № ____ « ____ »-нан _____ 2023 ж.

ОӘК төрайымы «Фармация және медико-техникалық пәндер» бөлімі _____ Болатова А.Т.
«Фармация және медико-техникалық пәндер» бөлімнің меңгерушісі _____ Сахариева А.Т.

Пәннің жұмыс оқу бағдарламасы келесі бөлімдерден тұрады:

1.1. Кіріспе

"Офтальмологиядағы фармакотерапия" - бұл білім алушыларды фармакология және фармакотерапия тарихымен, дәрілік заттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының жалпы принциптерімен, қазіргі заманғы дәрілік заттардың жіктелуі мен сипаттамасымен, оларды офтальмологияда дәрілік препараттарды тиімді және қауіпсіз қолдану әдістерімен таныстыратын пән.

Пән заманауи маманды қалыптастырудың интегралды жүйесіне, медициналық көмекті ұйымдастырудың барлық кезеңдері мен кезеңдерінде кәсіби қызметтің тұрақты стереотипін құруға қосқан үлесін қамтамасыз етуге бағытталған. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуінің жағымсыз реакциялары мен жағымсыз салдарының алдын алу мен жоюға тікелей қатысу жағдайында коммуникативтік дағдыларды жетілдіру, фармакотерапияның тиімділігін талдау және бағалау, сондай-ақ балалар мен егде жастағы пациенттерді емдеудің ерекше мәселелерін қарайды. дәрілік заттардың ағзаға әсер етуінің жалпы заңдылықтарын зерттеу.

1.2. Пәннің мақсаты:

Көру органдарының әртүрлі ауруларында препараттарды ұтымды таңдауды, сондай-ақ препараттың қажетті дозасын және оңтайлы дәрілік форманы дұрыс таңдауды қамтамасыз ету үшін студенттерде офтальмологиялық практикада қолданылатын дәрілік заттардың әсер етуінің жалпы заңдылықтары туралы түсінік қалыптастыру.

1.3. Пәннің міндеттері:

- * рецепттерді рәсімдеудің жалпы принциптерін және рецепт рецептерін құруды үйрету;
- * офтальмологиялық практикада дәрілік нысандарды таңдаудың жалпы принциптерімен және дәрілік затты қолдану тәсілдерімен таныстыру;
- * дәрілік заттардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасының жалпы заңдылықтары туралы түсінік қалыптастыру;
- * дәрілік заттардың топтарын олардың қасиеттері туралы идеялар негізінде сәйкестендіру мүмкіндіктерін үйрету;
- * офтальмологиялық тәжірибеде қолданылатын дәрілік заттардың жағымсыз әсерлерін тануға және оларды жоюға үйрету.
- * офтальмологиялық практикада қолданылатын дәрілік заттардың номенклатурасын бағдарлауға үйрету;
- * дәрі-дәрмектерді дәрігердің нұсқауы бойынша қолдануға үйрету;
- * пациентке офтальмологиялық тәжірибеде әртүрлі дәрілік формаларды қолдану бойынша ұсыныстар беруге үйрету.

1.4. Оқытудың соңғы нәтижелері.

Студент білуі керек:

- * өзінің болашақ мамандығының мәні мен әлеуметтік маңыздылығын түсіну, оған тұрақты қызығушылық таныту.
- * өз қызметін ұйымдастыру, кәсіби міндеттерді орындау әдістері мен тәсілдерін анықтау, олардың тиімділігі мен сапасын бағалау.
- * мәселелерді шешу, тәуекелдерді бағалау және стандартты емес жағдайларда шешім қабылдау.
- * кәсіби міндеттерді қою және шешу, кәсіби және жеке даму үшін қажетті ақпаратты іздеуді, талдауды және бағалауды жүзеге асыру.
- * кәсіби және жеке даму міндеттерін өз бетінше анықтау, өзін-өзі тәрбиелеумен айналысу, біліктілікті арттыруды саналы түрде жоспарлау.

Студент істей білуі керек:

* заманауи офтальмодиагностикалық аппаратураны пайдалана отырып, пациенттің көру функцияларын зерттеу.

* көру органы ауруларының негізгі белгілерін анықтаңыз.

* жіті аурулар мен көру органының зақымдануы кезінде шұғыл медициналық көмек көрсету

1.5.Пререквизиттер: анатомия, физиология және патология, кәсіби қазақ (орыс) тілі, медицинадағы латын тілі, химия, биология, психология негіздері және коммуникативтік дағдылар, валеология.

1.6.Постреквизиттер: мейірбике основ негіздерімен клиникаға кіріспе, оптикалық көруді түзету, көзілдірік пен көруді түзету құралдарын жасаудың заманауи технологиялары.

1.7. Тақырыптық жоспар әр сабақтың тақырыптары, өткізу формасы және ұзақтығы кесте түрінде көрсетілген.

1.7.1 СӨЖ-дің тақырыптық жоспары

Білім алушының өзіндік жұмысы (СӨЖ)- өз бетінше оқуға бөлінген тақырыптардың белгілі бір тізбесі бойынша студенттің өз бетінше орындайтын аудиториядан тыс жұмысы. Бақылау баяндамалар, презентациялар, рефераттар, тест сұрақтарына жауаптар түрінде жүзеге асырылады.СӨЖ аралық бақылауға дейін тапсырылады.

1.7.2. СОӨЖ тақырыптық жоспары

Оқытушының басшылығымен білім алушының өзіндік жұмысы (СОӨЖ)- студенттің оқытушымен байланыста сабақтан тыс жұмысы, ол оқу сабақтарының кестесінде көрсетілуі керек. СОӨЖ тренингтер, шағын топтардағы жұмыстар, пікірталастар, іскерлік ойындар және басқа түрде жүзеге асырылуы мүмкін.

1.7.3 Аудиториялық сабақтардың тақырыптық жоспары

№	Тақырыптар атауы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1.	Офтальмологияда фармакотерапияға кіріспе.	Фармакологияны дербес ғылыми пән ретінде қалыптастыру	2
2.	Фармакотерапия тарихы.	Медицина және фармакология тарихы	2
3	Офтальмологиядағы фармакотерапия.	Көз ауруларының заманауи фармакотерапиясының міндеті.	2
4	Фармакотерапияның түрлері.	Симптоматикалық, этиотропты, ауыстыру, патогенетикалық	2
5	Дәрілік заттардың фармакокинетикасы және фармакодинамикасы.	Фармакологияның организмдегі сіңуі, таралуы,метаболизмі және заттардың шығарылуы туралы бөлімі	2
6	Рецепт. Рецепт бланкілерінің формалары. Рецепт жазудың және жазудың жалпы ережелері.	Рецепт ұғымы, оның сипаттамасы,құрылымы. Рецепт функциялары.	2

7	Жас топтарының фармакотерапиясының ерекшеліктері.	Егде жастағы адамдарға дәрі-дәрмектерді тағайындаудың жалпы принциптері	2
8	Дәрілік заттардың жіктелуі.	Дәрілік заттардың негізгі түсініктері мен рөлі мен маңызы	2
9	Дәрілік формалардың негізгі сипаттамалары, олардың жіктелуі.	Барлық дәрілік формалар агрегаттық күйіне бөлінеді: қатты, сұйық, жұмсақ, газ тәрізді	2
10	Жұмсақ дәрілік формалар: анықтамасы, құрамы, сипаттамасы, әсер ету және қолдану ерекшеліктері.	Жұмсақ дәрілік формаларға жақпа, кремдер, гелдер, линимент, пасталар, суппозиторий, жапсырмалар жатады.	2
11	Сұйық дәрілік формалар: анықтамасы, құрамы, сипаттамасы, әсер ету және қолдану ерекшеліктері.	Сұйық дәрілік формалар ішкі, сыртқы және парентеральды дәрілік формаларға бөлінеді	
12	Антисептиктер. Бактерияға қарсы заттар.	Дезинфекциялаушы заттар, сыртқы антисептикалық заттар және химиотерапиялық заттарға бөлінеді.	
13	Антибиотиктердің жіктелуі.	Бактерияға қарсы антибиотик :грам+ микроорганизмдерге қатысты белсенді; кең спектрлі әрекет; зеңге қарсы.	
Барлығы			26сағ.

1.7.4. Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспары

№	Тақырыптар атауы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Офтальмологиядағы дәрілік формалардың әсер ету және қолдану ерекшеліктері.	Офтальмологиядағы фармакотерапияның негізгі принциптері.	2
2	Тұтқыр және қаптайтын заттар. Адсорбциялық және тітіркендіргіш заттар.	Дәрілік заттарды енгізу жолдары және олардың ерекшеліктері.	2

3	Антисептиктер. Дезинфекциялау құралдары.	"Антисептикалық құралдар", "Дезинфекциялық құралдар" ұғымдарының анықтамасы. Жіктеу. Негізгі өкілдері. Қолдану көрсеткіштері.	2
4	Витаминдік препараттар. Витаминдердің жіктелуі. Көру органдарының қалыпты жұмысындағы дәрумендердің рөлі.	"Витаминдер" ұғымының анықтамасы. Витаминдердің жіктелуі. Қолдану көрсеткіштері.	2
5	Аралық бақылау №1	Білімді бағалау	2
6	Антибиотиктер. Сульфаниламидті препараттар	Бактерияға қарсы антибиотиктер: -грам-оң микроорганизмдерге қатысты белсенді; кең спектрлі әрекет; зеңге қарсы.	2
7	Бета лактамалар. Пенициллиндер. Цефалоспориндер.	Әр түрлі химиялық құрылымдағы бактерияға қарсы заттарды анықтау, жіктеу	2
8	Офтальмологияда қолданылатын гормонды заттар. Гормонды заттардың жіктелуі.	Гормондық препараттар және олардың синтетикалық алмастырғыштары.	2
9	Жергілікті анестетиктер. Анықтау және сипаттау, олардың әсер ету механизмі, көрсеткіштері, жанама әсерлері	1. Анестетиктер 2. Анестезия. Жергілікті анестезияның түрлері	2
10	Диуретиктер. Жіктелуі және әсер ету механизмі, офтальмологияда қолдану	Диуретиктердің әсер ету механизмі, қолдану көрсеткіштері Жағымсыз реакциялар	2
11	Антигистаминді заттар. Жіктеу және қолдану. Әсер ету механизмі.	3-ші және 4-ші буын антигистаминдік заттар, артықшылықтары мен кемшіліктері	2
12	Аралық бақылау №2	Білімді бағалау	2
13	Регенерациялайтын, ылғалдандыратын көз тамшылары.	Құрғақ көздің себептері, емі	2

14	Зеңге қарсы әсері бар көз тамшылары	Зең инфекцияларын емдеуге арналған зеңге қарсы көз тамшылары.	2
15	Вирусқа қарсы көз тамшылары	Вирустық инфекцияларды емдеуге арналған вирусқа қарсы көз тамшылары	2
16	Офтальмологиялық практикада қолданылатын аралас дәрілік препараттар	Бактериялық этиологиялы инфекциялық-қабынуда қолданылатын, көз қақымдануының заманауи терапиясындағы аралас препараттар.	2
17	Қабынуға қарсы әсері бар көз тамшылары.	Бактериялық этиологиялы инфекциялық-қабынуда, көз қақымдануының заманауи терапиясындағы препараттар	2
18	Офтальмологиялық заттардың биожетімділігі	Препараттардың салыстырмалы сипаттамасы	2
19	Педиатрияда қолданылатын офтальмологиялық препараттар.	Балаларға қолданылатын фармакотерапияның ерекшеліктері.	2
20	Офтальмологиялық тәжірибеде дәрілік формалар, әртүрлі биологиялық материалдарды қолдану.	Офтальмологиялық практикада қолданылатын дәрілік өсімдіктерді қолдануға көрсеткіштер	2
21	Биогендік стимуляторлар.	Биогендік стимуляторларға анықтама. Биогендік стимуляторлардың даму тарихы.	2
22	Аралық бақылау №3	Білімді бағалау	2
23	Емтихан	Қортынды білімді бағалау	2
Барлығы			46

Жиынтық кесте.

Семестр	Жалпы сағат	Аудиториялық сағат			СӨЖ	Бақылау формасы
		Ауд	СӨӨЖ	симуляциялық(л)		

		сабақ		аб.саб)		
II семестр	Кредит 1	9	-	15	-	
	Кредит 2	9	-	15	-	
	Кредит 3	8	-	16	-	
	Барлығы 5 кредит	26	-	46	-	Емтихан

1.8. Оқыту және оқыту әдістері (шағын топтар, пікірталас, презентациялар, кейс-стади, жобалау, Kahoot, Google Forms, Zoom және т. б.)

1.9. Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау әдістері: білімді әрбір деңгейде бағалау шкаласы мен критерийлері(ағымдағы, межелік, қорытынды бақылау) **білімнің барлық түрлерін бағалау қағидалары.**

Оқыту нәтижелерін бақылау мен бағалаудың нысандары мен әдістері білім алушыларда кәсіби құзыреттердің қалыптасуын ғана емес, сонымен қатар базалық құзыреттер мен оларды қамтамасыз ететін машықтардың дамуын да тексеруге мүмкіндік беруі тиіс.

Білімді бағалау-бұл студенттердің білім деңгейін оқу бағдарламасында сипатталған эталондық көрсеткіштермен салыстыру процесі.

Бағалаудың мақсаты-оқу-танымдық білім алушыларды ынталандыру және бағыттау. Бағалауға қойылатын негізгі талаптар: объективтілік, жариялылық және анықтық, тиімділік, жан-жақтылық, маңыздылық және бедел. Бақылаудың барлық түрлері бойынша білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау – үлгерімді ағымдағы бақылау және аралық аттестаттау – балдық-рейтингтік әріптік жүйе бойынша жүзеге асырылады.

Білім алушылардың оқу жетістіктерінің деңгейі рейтинг-рұқсат беру бағасынан және аралық аттестаттау бағасынан қалыптастырылатын қорытынды бағалаумен айқындалады.

Рұқсат беру рейтингі ОЖЖ-да көзделген олардың сапасына қойылатын талаптарға сәйкес бағаланған білім алушылардың құзыреттерінің қалыптасу деңгейін (пайызбен) бағалайды. Бұл деңгей, бір жағынан, қорытынды бақылауға жіберу үшін жеткілікті болуы керек (қорытынды сынаққа дайындық - емтихан), екінші жағынан, білім берудің келесі кезеңдерінде кәсіби құзыреттілікті одан әрі дамыту және дамыту үшін қажет.

Емтиханға жіберу рейтингі 50 және одан да көп пайызды құрауы тиіс. Жіберу рейтингісі үлгерімді ағымдағы бақылау бағасынан және межелік бақылау бағасынан құралады жіберу рейтингісі пәннің әрбір блогы бойынша рейтингтердің орташа арифметикалық шамасы ретінде есептеледі.

Ағымдағы бақылау-бұл пәннің оқу бағдарламасына сәйкес ағымдағы сабақтарда оқытушы жүргізетін білім алушылардың білімін жүйелі тексеру. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау бақылау жүргізу нысанына байланысты болады.

Аралық бақылау-Оқу пәнінің бір бөлімін аяқтау бойынша білім алушылардың оқу жетістіктерін бақылау. Пәнді оқу кезеңінде кемінде 9 аралық бақылау жүргізіледі. Аралық бақылауды жүргізу уақыты ОЖЖ-да көрсетіледі. Аралық бақылауды жүргізу нысаны ОСК және әдістемелік кеңестің шешімімен белгіленеді. Әрбір межелік бақылауды бағалау 100 балл (%-дық мазмұн) негізге алына отырып жүзеге асырылады.

Осы пәнді бақылаудың қорытынды түрі-емтихан.

1.10. Материалдық-техникалық қамтамасыз ету:

1. Табиғи объектілер (дәрілік өсімдік шикізаты, реактивтер мен материалдар);

2. Химиялық зертханалық ыдыстар және тәжірибелеріге арналған керек-жарақтар;
3. Баспа құралдары (кестелер, схемалар, үлестірме материалдар, дидактикалық материалдар және т. б.);
4. Экрандық-дыбыстық құралдар: кестелер, бейнефильмдер, электронды білім беру құралдары, слайдтар және басқалар.

1.10.1. Негізгі әдебиет:

1. Мягков А.В., Парфенова Н.П., Демина Е.И. Руководство медицинской оптике. Ч. 1. Основы оптометрии. – М.: Апрель, 2016.-205с.: ил
2. Л.Х. Постнова, Л.Ф. Титова «Фармакология с рецептурой» 2017
3. В.Н. Майский В.К.Муратов «Фармакология» 2016

1.10.2 Қосымша әдебиеттер:

1. Клиническая фармакология и основы рациональной фармакотерапии. Руководство для врачей под ред. Белоусова Ю.Б. М., 2015г., 234 с.
2. Оксфордский справочник по клинической фармакологии и фармакотерапии. Руководство для врачей (перевод. с англ.). М., 2018г., 512 с.
3. Клиническая фармакология в 2 томах (перевод. с англ.) под ред. Бертрама Катцунга. М., 2016г., 1125 с.
4. Справочник Видаля. Лекарственные препараты в России. 2015
5. М.Д. Машковский «Лекарственные средства» 2018

1.10.3. Интернет-ресурстар:

1. Фармация и фармакология. <https://www.pharmpharm.ru/jour>
2. Лекарственные препараты в справочнике Видаль. <https://www.vidal.ru/>
3. Регистр лекарственных средств. <https://www.rlsnet.ru/>